

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ

інтеграції до Європейського Союзу

ТОДИКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

*Збірка тез наукових доповідей і повідомлень
Міжнародної наукової конференції
(14 листопада 2024 року)
м. Харків*

ХАРКІВ
«ПРАВО»
2024

УДК [342(477):061.1ЄС](062.552)
К65

Редакційна колегія:

голова – проф. Т. М. Слінько;
члени: проф. Ю. Г. Барабаш, доц. Л. К. Байрачна,
доц. Г. В. Берченко, доц. І. І. Дахова, доц. В. І. Ковтун,
доц. Л. І. Летнянчин, доц. К. О. Павшук, доц. Є. В. Ткаченко,
доц. П. В. Романюк, доц. О. О. Любченко, доц. Б. С. Мохончук

Конституційно-правові засади інтеграції до Європейського Союзу : XVII Тодиківські читання : зб. тез наук. доп. і повідомл. Міжнар. наук. конф. (14 листоп. 2024 р.), м. Харків / редкол.: Т. М. Слінько (голова) та ін. ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2024. – 288 с.

ISBN 978-617-8518-83-7

У збірці містяться тези наукових доповідей і повідомлень учасників Міжнародної наукової конференції, присвяченої пам'яті академіка права Ю. М. Тодики, що відбувалась 14 листопада 2024 р. в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого.

УДК [342(477):061.1ЄС](062.552)

ISBN 978-617-8518-83-7

© Національний
юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	14
ВИБРАНІ ПРАЦІ Ю. М. ТОДИКИ	16
ТАЦІЙ В., ТОДИКА Ю. МЕЖІ ТЛУМАЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИМ СУДОМ КОНСТИТУЦІЇ І ЗАКОНІВ УКРАЇНИ. ВІСНИК КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ. 2002. № 2. С. 60–63.....	16

ПЕРША ПАНЕЛЬ ЗАСАДИ СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

<i>Ачкасова Єлизавета Сергіївна</i> ЗАСАДИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НАРОДОВЛАДДЯ	20
<i>Берченко Григорій Валерійович</i> ДОКТРИНА УСТАНОВЧОЇ ВЛАДИ ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА ЇЇ ВТІЛЕННЯ В УКРАЇНІ	21
<i>Бибик Анна Сергіївна</i> ЗАСАДИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НАРОДОВЛАДДЯ	24
<i>Болотов Олексій Олександрович</i> ПРОБЛЕМА ПОДВІЙНОГО ТА МНОЖИННОГО ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ.....	25
<i>Бурдай Юрій Юрійович</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВЧЕННЯ ПЛАТОНА ПРО ПОДІЛ ВЛАДИ	26
<i>Бухова Дарина Миколаївна</i> ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ЗАХИСТУ ДОВІРИ ГРОМАДЯН ДО ДЕРЖАВИ І ДО ПРАВА («ДОКТРИНА VASATIO LEGIS»).....	28
<i>Вігірінський Андрій Валерійович</i> ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ТА ПОЛІТИЧНОЇ БАГАТОМАНІТНОСТІ В УМОВАХ НАДЛЕГАЛЬНОСТІ. ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	29
<i>Воронцова Ганна Русланівна</i> РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС.....	31
<i>Гаращенко Анна Євгенівна</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗБРОЙНИХ СИЛ В УКРАЇНІ	33
<i>Гоженко Данило Юрійович</i> ІЄРАРХІЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ.....	34
<i>Deshko Lyudmyla</i> CLEANSING OF THE GOVERNMENT IN UKRAINE AND EU MEMBER STATES: LEGAL AND ORGANIZATIONAL FOUNDATIONS	35

<i>Довженко Богдан Юрійович</i> КОНСТИТУЦІЇ: ІДЕЯ, ПРИНЦИПИ, ПРАВОВА РЕАЛЬНІСТЬ	37
<i>Дремлюк Владислав Володимирович</i> ДЕРЖАВНА МОВА ТА ДОКТРИНА КОНСТИТУЦІЙНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	39
<i>Казирід Вікторія Віталіївна</i> ПРИНЦИПИ НАРОДОВЛАДДЯ :ФОРМИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ.....	40
<i>Каширін Артур Ростіславович</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ ЛАД В УКРАЇНІ ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВИ.....	42
<i>Кисельова Олександра Максимівна</i> ПРИНЦИП СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	43
<i>Козьма Інна Василівна</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ДЕМОКРАТІЇ	44
<i>Колісник Віктор Павлович</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ КУРСУ НА ЄВРОПЕЙСЬКУ ІНТЕГРАЦІЮ: НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКИЙ ПІДХІД	46
<i>Копелець Валерія Віталіївна</i> НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЯК КОНСТИТУЦІЙНА ЦІННІСТЬ	47
<i>Корбань Аліна Андріївна</i> РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ: ПИТАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЯК ДжЕРЕЛА ПРАВА	49
<i>Крилова Варвара Борисівна,</i> ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ	50
<i>Кузнецова Каміла Геннадіївна</i> ПРИНЦИПИ ФУНКЦІЇ ТА ЮРИДИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ КОНСТИТУЦІЇ ЯК ФУНДАМЕНТ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ	52
<i>Летнянчин Любомир Іванович</i> ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЯК ГАРАНТ ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО КУРСУ ДЕРЖАВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	53
<i>Лизогуб Софія Віталіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ЯК ФУНДАМЕНТ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	56
<i>Любченко Олексій Олександрович</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУРНОЇ СКЛАДОВОЇ ПЕРЕВІРКИ РІШЕНЬ ДИСКУСІЄЮ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНОГО ПРИНЦИПУ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ ВИЩИМИ КОЛЕГІАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ.....	57
<i>Маліновський Марко-Богдан Ігорович</i> ВОЙОВНИЧА ДЕМОКРАТІЯ У ХХІ СТОЛІТТІ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ ТА ЧЕХІЇ	59
<i>Матат Андрій Володимирович</i> ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ЗАВДАННЯ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	61
<i>Мішина Наталя Вікторівна</i> ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ЄСПЛ: НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ І ЄВРОПИ.....	63

<i>Морозова Поліна Олегівна</i> ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК ЗАГРОЗА ДЕМОКРАТИЧНИМ ПРИНЦИПАМ І КОНСТИТУЦІЙНОМУ ЛАДУ	64
<i>Мосієнко Анастасія Антонівна</i> ПРИНЦИП УНІТАРИЗМУ ТА ЙОГО ЗАКРІПЛЕННЯ В КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ.....	65
<i>Нікітіна Регіна Олексіївна</i> ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ В ЮРИДИЧНИХ ПОЗИЦІЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	67
<i>Новицька Вероніка В'ячеславівна</i> ДОКТРИНА ОБМЕЖЕНОГО ПРАВЛІННЯ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ	68
<i>Османова Саміра Шахраман кизи</i> ДЖЕРЕЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ І СИСТЕМА	70
<i>Остапенко Микола Сергійович</i> СВОБОДА Й ЛЮДСЬКА ПІДНІСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КОНСТИТУЦІЙНІ ЦІННОСТІ.....	71
<i>Павленко Нікіта В'ячеславович</i> КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	73
<i>Рожкевич Таїсія Володимирівна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	74
<i>Slinko Tetiana</i> ADAPTATION OF UKRAINIAN MEDIA LEGISLATION TO EU STANDARDS: CURRENT CHALLENGES AND PROSPECTS	76
<i>Солоха Максим Миколайович</i> ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ЮРИДИЧНА КАТЕГОРІЯ	78
<i>Старушко Анастасія Сергіївна</i> ІСТОРИЧНІ УМОВИ ПРИЙНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЙ УКРАЇНИ ТА ЯПОНІЇ: КОМПАРАТИВНИЙ АСПЕКТ	80
<i>Суворова Варвара Денисівна</i> ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРЕЗИДЕНТА В РІЗНИХ КОНСТИТУЦІЙНИХ МОДЕЛЯХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ	81
<i>Терлецький Дмитро Сергійович</i> КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ: OMNIS DETERMINATIO EST NEGATIO	82
<i>Чорний Артем Олександрович</i> НЕЛІБЕРАЛЬНІ РЕЖИМИ: ДЕМОКРАТІЯ VS КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ.....	84
<i>Чут Марія Вікторівна</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ	85
<i>Шевчук Олександр Вікторович</i> АЛГЕБРА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ: ПОГЛЯД НА ФЕНОМЕН КРІЗЬ ПРИЗМУ ІДЕЙНИХ ОСНОВ КАРЛА ЛЕВЕНШТАЙНА.....	86
<i>Шепотько Вікторія Миколаївна</i> ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ЗАСАДА КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ В УКРАЇНІ.....	88
<i>Шеремета Сергій Анатолійович</i> ВИЩА ЮРИДИЧНА СИЛА (ВЕРХОВЕНСТВО) ЯК ЮРИДИЧНА ВЛАСТИВІСТЬ КОНСТИТУЦІЇ	89

<i>Шумік Ірина Анатоліївна</i> ЗАХИСТ СУВЕРЕНІТЕТУ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ПРИНЦИП КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ	91
<i>Shcherbaniuk Oksana</i> INTERACTION BETWEEN THE ECHR AND THE CONSTITUTIONAL COURT OF UKRAINE AS A BALANCE BETWEEN SUPRANATIONAL HUMAN RIGHTS PROTECTION AND NATIONAL DISCRETION	92

ДРУГА ПАНЕЛЬ КОНСТИТУЦІЙНИЙ ДИЗАЙН І ПРАВА ЛЮДИНИ

<i>Байрачна Лариса Кімівна</i> ГЕНЕЗА УЯВЛЕНЬ ПРО «СВОБОДУ ВІРОСПОВІДАННЯ» В ІСТОРІЇ ПРАВОВИХ ТРАДИЦІЙ ТА КОНСТИТУЦІЙНИХ ДОКУМЕНТАХ	96
<i>Бакум Вероніка Олександрівна</i> ТРИСКЛАДОВИЙ ТЕСТ ЯК УМОВА ПРАВОМІРНОСТІ ОБМЕЖЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ	98
<i>Бідалова Карина Сергіївна</i> ПРАВО НА ПРОФЕСІЙНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ	99
<i>Бойковська Аліна Олександрівна</i> МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПОНЯТТЯ ТА ДЕЯКІ СКЛАДОВІ	100
<i>Борецька Юлія Олександрівна</i> НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА VS ЗАХИСТ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	102
<i>Борисенко Вікторія Сергіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ	104
<i>Бурлаков Антон Валерійович</i> КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД	105
<i>Водолажченко Максим Олександрович</i> СУТНІСНИЙ ЗМІСТ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ І ДОКТРИНА СТВЕРДЖУВАЛЬНИХ ДІЙ	107
<i>Волкова Дар'я Сергіївна</i> БОРІТЬБА З ГЕНДЕРНОЮ ДИСКРИМІНАЦІЄЮ: СУДОВІ РІШЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРСПЕКТИВИ	108
<i>Гаджиев Рустам Русланович</i> ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ ЯК СУБ'ЄКТ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА	110
<i>Гладковська Вероніка Ігорівна</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИБОРЧОГО ПРАВА В УКРАЇНІ ТА НІМЕЧИННІ: СУЧАСНИЙ СТАН	111
<i>Горай Софія Валентинівна</i> ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА РЕГУЛЮВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	113
<i>Гулієва Анастасія Алишанівна,</i> РЕЛІГІЙНА НЕЙТРАЛЬНОСТЬ ЯК ПРИНЦИП СВІТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	114
<i>Гулько Ніна Олександрівна</i> ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	116

<i>Дахова Ірина Іванівна</i> ПОЗИТИВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ ЩОДО ГАРАНТУВАННЯ ПРАВА НА ЖИТТЯ: ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО	118
<i>Демиденко Ксенія Геннадіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ ТА ОБМЕЖЕННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	119
<i>Дерев'янко Єлизавета Володимирівна</i> СПІВВІДНОШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ, СВОБОД ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ.....	121
<i>Дорошенко Ельміра Равільівна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА КІБЕРДИПЛОМАТІЇ В УКРАЇНІ	122
<i>Дубенко Віталій Русланович, Ковальський Анатолій Володимирович</i> ДОКТРИНА «ПЛОДІВ ОТРУЄНОГО ДЕРЕВА».....	124
<i>Дугін Владислав Вікторович</i> ГАРАНТІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	125
<i>Закалюжна Вікторія Сергіївна</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	127
<i>Зубрикін Вероніка Денисівна</i> ПАРАДИГМА КОНСТИТУЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ В УМОВАХ ВОЙОВНИЧОЇ ДЕМОКРАТІЇ.....	128
<i>Ілова Олена Володимирівна</i> КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	130
<i>Іщенко Анастасія Іванівна</i> ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У КОНСТИТУЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ЯК ЧАСТИНА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ	131
<i>Іщук Дарія Ігорівна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	133
<i>Калько Анна Іванівна</i> ПРИНЦИП ЗМАГАЛЬНОСТІ ЯК ГАРАНТІЯ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ.....	134
<i>Камишанська Лола Беґаліївна</i> ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ: СПІВВІДНОШЕННЯ З КАТЕГОРІЯМИ «ЗВУЖЕННЯ ЗМІСТУ ТА ОБСЯГУ ПРАВ ЛЮДИНИ», «СКАСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ».....	136
<i>Карбан Михайло Ігорович</i> СПІВВІДНОШЕННЯ ІНСТИТУТУ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВРЯДУВАННЯ І КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ	137
<i>Касьянова Катерина Павлівна</i> ПОРУШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	139
<i>Квітка Юлія Валеріївна</i> ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК КЛЮЧОВІ КОНСТИТУЦІЙНІ ВИМОГИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	140

<i>Ковтун Віталій Іванович</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ В СУЧАСНИХ ДЕМОКРАТІЯХ	141
<i>Конвісар Андрій Юрійович</i> ДОКТРИНА ЕФЕКТИВНОГО КОНТРОЛЮ І ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	143
<i>Конденко Микита Миколайович</i> ЩОДО ДЕЯКИХ ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ ПРАВ РОМІВ В УКРАЇНІ	144
<i>Коник Ангеліна Володимирівна</i> ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР	146
<i>Кошубінська Влада Сергіївна</i> ПРАВО НА ПІДНІСТЬ У СУЧАСНОМУ ПРАВОВОМУ КОНТЕКСТІ	147
<i>Курило Руслана Степанівна</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА СВОБОДУ СЛОВА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН.....	149
<i>Лаврик Павло Юрійович</i> ПОЗИТИВНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ДЕРЖАВИ ПЕРЕД ВІЙСЬКОВИМ: ПІДХІД КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ТА ВЕРХОВНОГО СУДУ США	150
<i>Малишко Олександр Валерійович</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УМОВАХ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ	151
<i>Мельник Ізабелла-Іман</i> ДОКТРИНА ВІДПОВІДАЛЬНОГО БАТЬКІВСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ КОНСТИТУЦІЙНО- ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	152
<i>Михайлова Альона Сергіївна</i> ПРАВО НА ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	155
<i>Михайлюк Руслана Анатоліївна</i> ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАРОДОВЛАДДЯ ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ	157
<i>Мохончук Богдан Сергійович</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЬ ПОХОВАНЬ В УКРАЇНІ	158
<i>Нетіпа Катерина Валеріївна</i> КРИТЕРІЇ ПРАВОМІРНОСТІ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	160
<i>Павшук Катерина Олександрівна</i> ЧИ МОЖЛИВЕ В УКРАЇНІ ГОЛОСУВАННЯ НА БАЗІ BLOCKCHAIN-ТЕХНОЛОГІЙ?	162
<i>Пермінов Євген Тимофійович</i> ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	163
<i>Підгородецька Вікторія Владиславівна</i> ЕВТАНАЗІЯ: ДИСКУСІЇ ЩОДО ПРАВОВОЇ ЛЕГІТИМАЦІЇ ТА СУСПІЛЬНІ КОНТРАРГУМЕНТИ.....	165
<i>Погорелова Дарина Вікторівна</i> ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ	166
<i>Полховська Інна Костянтинівна</i> ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОСНОВНІ АКЦЕНТИ	168

<i>Приструга Уляна Володимирівна</i> КАТАЛОГ АБСОЛЮТНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	169
<i>Приходько Максим Олександрович</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	171
<i>Прохоренко Анастасія Володимирівна</i> НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛЮСТРАЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ ЛЮСТРАЦІЙНИХ ОБМЕЖЕНЬ	172
<i>Пруденко Олена Андріївна</i> ЗАБОРОНА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ: ПІДСТАВИ І СУДОВА ПРАКТИКА	174
<i>Рижаков Вадим Олегович</i> ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ	175
<i>Рудяк Данило Валерійович</i> ПРАВО НА СВОБОДУ СЛОВА В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ	177
<i>Саприкіна Софія Сергіївна</i> СМЕРТНА КАРА В КОНТЕКСТІ ПРАВА НА ЖИТТЯ.....	178
<i>Сафарян Наталія Авагівна</i> ПРАВОМІРНІСТЬ ОБМЕЖЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД	180
<i>Сачек Жанна Олегівна</i> ІНСТИТУТ ОМБУДСМАНА В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: ВАЖЛИВІСТЬ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	181
<i>Седунова Владислава Олегівна</i> СВОБОДА СЛОВА ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА СКЛАДОВА ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА	183
<i>Семенюк Софія Андріївна</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ПРАКТИКИ	184
<i>Сінькевич Олена Василівна</i> ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ: РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ	186
<i>Сінько Максим Олександрович</i> РЕЛІГІЙНА СВОБОДА ЯК ХАРАКТЕРНА ОЗНАКА УКРАЇНСЬКОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ	187
<i>Соколенко Єлизавета Ігорівна</i> АДВОКАТУРА В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПРАВО НА ПРОФЕСІЙНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ	189
<i>Срібна Анна Володимирівна</i> АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ»: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ	190
<i>Тимофіюк Аліса Ігорівна</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	192
<i>Тисленко Дарина Денисівна</i> РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ У ЗАХИСТІ ПРАВ ГРОМАДЯН.....	194

<i>Ткаченко Євгеній Володимирович</i> РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС.....	195
<i>Тютюкіна Ілона Русланівна</i> НЕВІД'ЄМНЕ ПРАВО НА ЖИТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗАХИСТУ	197
<i>Харченко Тетяна Миколаївна</i> ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	199
<i>Чебурова Анастасія Михайлівна</i> ПРОБЛЕМИ ДОСТУПНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ	201
<i>Чобіток Анастасія Євгенівна</i> ЗАХИСТ ПРАВА НА ПОВАГУ ЧЕСТІ І ГІДНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЮ СУДОВОЮ СИСТЕМОЮ І ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	202
<i>Шелепова Владислава Олександрівна</i> ²⁰⁴ ІНСТИТУЦІЙНА СКЛАДОВА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ	204
<i>Ярема Дар'я Миколаївна</i> МОЖЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ПРАВА НА ЕВТАНАЗІЮ	205
<i>Яременко Михайло Сергійович</i> ВОЙОВНИЧА ДЕМОКРАТІЯ НА ТЕРЕНАХ СУЧАСНОЇ ЄВРОПИ	207

ТРЕТЯ ПАНЕЛЬ ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ЕВОЛЮЦІЇ

<i>Алексєєва Аріна Олексіївна</i> ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ВИБОРЧІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ.....	209
<i>Асташева Олександра Сергіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ВИКЛИКИ ПІД ЧАС СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ТРИБУНАЛУ ЩОДО ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ	210
<i>Бакун Володимир Ігорович</i> ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ, ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ І НАРОДНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ	212
<i>Бельмас Ян Едуардович</i> РОЛЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	213
<i>Бобильова Олеся Дмитрівна</i> РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	214
<i>Богинська Марія В'ячеславівна</i> УМОВИ ПРИЙНЯТНОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ЗАЯВИ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ (ПРОЦЕСУАЛЬНІ, ЗМІСТОВНІ, ЮРИСДИКЦІЙНІ)	216
<i>Вакуленко Богдан Анатолійович</i> ПРИНЦИП ДРУЖНЬОГО СТАВЛЕННЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ТА В ДІЯЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	217
<i>Воловик Вероніка Олегівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОКТРИНИ «GOOD GOVERNANCE» В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	219
<i>Гайдамака Владислава Владиславівна</i> ВПЛИВ СУДОВИХ РІШЕНЬ ЄСПЛ НА КОНСТИТУЦІЙНЕ СУДОЧИНСТВО	220

<i>Григоренко Артем Сергійович</i> РОЗПУСК ПАРЛАМЕНТУ ЯК САНКЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	222
<i>Даців Сергій Ярославович</i> «ЗЕЛЕНА» КОНСТИТУЦІЯ ІНДОНЕЗІЇ: ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ.....	223
<i>Єршомін Олександр Євгенович</i> УМОВИ ПРИЙНЯТНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ.....	225
<i>Ігнатов Марко Павлович</i> ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ДОКТРИН У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ.....	226
<i>Казарін Богдан Романович</i> ПОРІВНЯННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У СВОЇХ РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНИМ СУДОМ УКРАЇНИ ТА СУДАМИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ КРАЇН ЄС	228
<i>Карамушкін Данило Леонідович</i> ПРОГАЛИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЯК ОБ'ЄКТ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА СУДОВОГО КОНТРОЛЮ	229
<i>Клімов Павло Андрійович</i> ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ	231
<i>Ковтуненко Станіслав Романович</i> ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФІСУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ.....	232
<i>Козаренко Єлизавета Олександрівна</i> ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ АКТИВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	234
<i>Коломієць Олександра Едуардівна</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК УМОВА ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄС: РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ.....	234
<i>Коротка Анастасія Анатоліївна</i> РЕФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	236
<i>Крайнюк Анастасія Геннадіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ПРОЦЕСУ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ЕЛЕМЕНТ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ.....	237
<i>Кузуб Поліна Василівна</i> ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ	239
<i>Курилюк Юлія Любомирівна</i> ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	240
<i>Кучер Ярослав Романович</i> РЕФОРМУВАННЯ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	241
<i>Лелюк Єва Іванівна</i> ПОЛІТИЧНЕ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	243
<i>Лінник Микола Павлович</i> ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЛЮСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ	245

<i>Ліщук Руслана Вікторівна, Юзвяк Христина Мар'янівна</i> СУДОВИЙ АКТИВІЗМ ПРИ ВИРІШЕННІ ЦИВІЛЬНИХ СПОРІВ	246
<i>Литовченко Денис Андрійович</i> ПРОГАЛИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЯК ОБ'ЄКТ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА СУДОВОГО КОНТРОЛЮ	248
<i>Логойко Олена Олександрівна</i> КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ: ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ	249
<i>Любченко Маріанна Іванівна</i> ПРАВОВА СВІДОМІСТЬ ТА ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	250
<i>Марченко Андрій Романович</i> ТЕОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	251
<i>Мацюрак Олександра Юрійівна</i> КОНКУРСНИЙ ВІДБІР СУДДІВ КСУ ЯК КРОК ДО ЧЛЕНСТВА В ЄС: РОЛЬ ДОРАДЧОЇ ГРУПИ ЕКСПЕРТІВ	253
<i>Мединська Дар'я Юрійівна</i> ЮРИСДИКЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ	255
<i>Міць Анастасія Миколаївна</i> КОНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ-ЧЛЕНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	256
<i>Морозов Ярослав Ігорович</i> ОСНОВНІ НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВОПОРЯДКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	258
<i>Нечепуренко Вероніка Максимівна</i> ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЯК УМОВА ВСТУПУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	259
<i>Пещанюк Уляна Ігорівна</i> СКЛАД ТА ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	260
<i>Пироженко Дмитро Валентинович</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ MONEYVAL ЯК СКЛАДОВА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РЕГІОНІ	262
<i>Ржевська Віолетта Віталіївна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ ЯК УМОВА ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС	263
<i>Руденька Анна Іванівна</i> РЕФОРМА СУДОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	265
<i>Семеренко Ірина Олексіївна</i> ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	266
<i>Сергієнко Ангеліна Леонідівна, Цапів Володимир Вікторович</i> ПОДВІЙНЕ ГРОМАДЯНСТВО: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ТА ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	268
<i>Скорик Юлія Сергіївна</i> ПРИНЦИП НАЛЕЖНОГО ВРЯДУВАННЯ: НАБЛИЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО СТАНДАРТІВ ЄС ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	269

<i>Скрипникова Аліна Ігорівна</i> ОКРЕМА ДУМКА СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ДОКТРИНИ.....	270
<i>Слюсаренко Максим Валерійович</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАКОНУ ПРО АГЕНТІВ ВПЛИВУ В УКРАЇНІ.....	272
<i>Снігур Микола Васильович</i> ПРИНЦИП СУБСИДІАРНОСТІ У ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	273
<i>Сухачов Дмитро Олександрович</i> РЕФОРМУВАННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ.....	275
<i>Супрун Дар'я Ігорівна</i> ТЛУМАЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ.....	277
<i>Уварова Марія Вадимівна</i> ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ, ЇХ ВИДИ	278
<i>Фальченко Сергій Борисович</i> ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ З БОКУ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	279
<i>Фролік Альона Ігорівна</i> ІНСТИТУТ ОМБУДСМЕНА: ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ І СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	281
<i>Чобітько Вікторія Валеріївна</i> КОНСТИТУЦІЙНІ ОБМЕЖЕННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД.....	282
<i>Якущенко Едуард Романович</i> НАЛЕЖНА ПРАВОВА ПРОЦЕДУРА «DUE PROCESS» У СУДОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	283
<i>Яхно Вікторія Олександрівна</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ	285

ПЕРЕДМОВА

У період важливих випробувань, що постали перед Україною, проводиться наукова конференція з конституційно-правової проблематики – XVII Тодиківські читання.

Ідея присвятити проведення щорічної наукової конференції пам'яті відомого ученого-конституціоналіста, доктора юридичних наук, академіка права Юрія Миколайовича Тодики у його колег і учнів виникла не випадково. Усі ми відчуваємо вдячність за те, що мали можливість отримати знання від цієї видатної людини, досвідченого лектора, талановитого вченого. Це був науковець державницького складу розуму, відкритого інтелекту, який вірив у цінності конституціоналізму, теорію яких розробляв. Його неупереджена, принципова та авторитетна думка знайшла визнання й за межами нашої країни.

Юрій Миколайович був взірцем працьовитості: з-під його пера вийшло більше 250 наукових праць, які охоплюють широкий спектр проблем конституційного права. Будучи, також і талановитим оратором, Юрій Миколайович умів доступно й цікаво викласти матеріал студентам, оздоблюючи теоретичні викладки прикладами з життя, вмів пом'якшити гострі кути та напружені ситуації іронією або влучною цитатою із художньої літератури.

Юрій Миколайович Тодика – видатний конституціоналіст, академік Академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, заслужений працівник культури Молдови, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права України Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого (з 1992 по 2007 рік), народився 13 січня 1942 року у с. Троїцьке Попаснянського району Луганської області. Закінчив із відзнакою юридичний факультет Кишинівського державного університету (1969), аспірантуру Інституту держави і права АН СРСР у Москві (1972). У 1972–1984 рр. працював на посадах молодшого наукового співробітника, а згодом вченого секретаря Відділу філософії і права АН Молдови. У 1984 р. Ю. М. Тодика перейшов на відповідальну роботу помічника Голови Президії Верховної Ради Молдови.

Увесь цей час він поєднував наукову та адміністративну роботу з викладацькою, читаючи курс державного будівництва на кафедрі державно-правових дисциплін юридичного факультету Кишинівського університету, брав активну участь у законотворчій роботі, у тому числі в розробці Конституції Молдавської РСР 1978 р.

У 1990 р. Ю. М. Тодика отримав запрошення стати професором кафедри державного права Харківського юридичного інституту. У 1992 році він очолив кафедру і займав цю посаду понад 15 років. Саме під його керівництвом кафедра отримала свою сучасну назву – конституційного права України.

Ю. М. Тодика обрали дійсним членом (академіком) Академії правових наук України, а в 1996 р. він очолив відділення державно-правових наук АПРН України. Як науковий керівник підготував 2 доктори і 16 кандидатів юридичних наук.

Серед найбільш визначних наукових праць Ю. М. Тодики: «Конституція України: проблеми теорії та практики», «Тлумачення Конституції та законів України: теорія та практика», «Громадянство України: конституційно-правовий аспект», «Основи кон-

ституційного ладу», «Конституційні засади формування правової культури», «Президент України: конституційно-правовий статус», «Конституційно-правовий статус людини та громадянина в Україні».

За роки проведення Тодиківських читань у них взяли участь понад 2000 учасників з України, США, Бразилії, Італії, Німеччини, Франції, Польщі, Швеції, Казахстану. Тематика конференцій охоплювала такі напрямки: «Демократія у країнах Східної Європи: конституційно-правовий вимір» (2011 рік, IV Тодиківські читання), «Цінності сучасного конституціоналізму» (2012 рік, V Тодиківські читання), «Верховенство права як основа сучасного конституціоналізму» (2013 рік, VI Тодиківські читання), «Державний суверенітет і народний суверенітет в сучасних умовах» (2014 рік, VII Тодиківські читання), «Конституція як основа розвитку правової системи» (2015 рік, VIII Тодиківські читання), «Принципи сучасного конституціоналізму та Основний Закон України» (2016 рік, IX Тодиківські читання), «Конституція України в контексті сучасних конституційних парадигм» (2017 рік, X Тодиківські читання), «Сучасний вимір прав людини: конституційний контекст» (2018 рік, XI Тодиківські читання), «Парадигми конституційного права: історія і сучасність» (2019 рік, XII Тодиківські читання), «Конституційний дизайн: від макро до мікро рівня» (2020 рік, XIII Тодиківські читання), «Сучасні конституційні доктрини: проблеми формування та застосування в юрисдикційній практиці» (2021 рік, XIV Тодиківські читання), «Український конституціоналізм: виклики, народжені свободою» (2022 рік, XV Тодиківські читан-

ня), «Права людини та демократія як фундаментальні основи українського конституціоналізму» (2023 рік, XVI Тодиківські читання).

Темою XVII Тодиківських читань є: «Конституційно-правові засади інтеграції до Європейського Союзу». Для того, щоб розібратись із актуальними питаннями, у межах конференції діють такі тематичні напрямки: засади сучасного конституціоналізму, конституційний дизайн і права людини, питання конституційно-правової еволюції.

Події останніх років в Україні суттєво посилили актуальність дослідження питань конституційного права з огляду на існуючі виклики (збройна агресія проти України, перспективи набуття членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору). У зв'язку з цим наука конституційного права і вчені можуть зробити багато для розвитку конституційного законодавства, вдосконалення діяльності органу конституційної юрисдикції, розвитку судової практики, для підзаконної правотворчості, а також для діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування. Особливо актуальним є зарубіжний досвід, зокрема, в сфері законодавства про медіа, формування конституційних судів та інших сферах. З урахуванням глобальних викликів, а також сучасних тенденцій українським в Україні є також використання досвіду європейських органів конституційного контролю. Названі питання становлять предмет для актуальних досліджень в різних сферах конституційного права. У цьому зв'язку, безперечно, наукова спадщина академіка Ю. М. Тодики може стати надійним фундаментом.

Наукове видання

**КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
XVII ТОДИКІВСЬКІ ЧИТАННЯ**

*Збірка тез наукових доповідей і повідомлень
Міжнародної наукової конференції
(14 листопада 2024 року)
м. Харків*

(Українською та англійською мовами)

Відповідальні за випуск *Г. В. Берченко, Є. В. Ткаченко*
Редактор *Л. К. Байрачна*

Підписано до друку 20.12.2024. Формат 60×84/8.
Ум. друк. арк. 33,5. Обл.-вид. арк. 27. Тираж 100 пр. Зам. № 234

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017